

FINANČNO RAČUNOVODSKI SEKTOR

Marjana Jančič

Brnik, 21. 01. 2015
REVIDIRANO 22. 01. 2015

Zadeva: **LETNO POROČILO DRUŽBE ZA LETO 2014 – Odgovornost do naravnega okolja**

Predlog besedila:

Uvod

Z uresničevanjem okoljske politike prispevamo svoj delež k trajnostnemu razvoju lokalne in širše družbe, pri čemer upoštevamo osnovne zaveze in temeljna načela odgovornega ravnanja na področju okolja ter se zavezujemo, da bomo odgovorno uporabljali naravne vire in varovali okolje, da bo v korist in dobro današnjim in prihodnjim generacijam.

V skladu z osnovnimi zavezami, temeljnimi načeli ter zakonskimi in drugimi zahtevami, smo oblikovali strateške okoljske cilje, ki so del trajnostne strategije družbe. Osrednji strateški cilji na ključnih okoljskih področjih do leta 2020 so:

- **Sistem ravnanja z okoljem**
Vzpostavitev dokumentiranega sistema ravnanja z okoljem (ISO 14001).
- **Varstvo pred hrupom**
Obvladovanje hrupa na ravni, ki omogoča okoljskemu prebivalstvu izboljšano kakovost življenja.
- **Prehod v nizkoogljično družbo**
Toplogredna (ogljikna) nevtralnost (programska shema ACA - *Airport Carbon Accreditation*).
- **Ravnanje z odpadki**
100-odstotno ločevanje reciklrnih materialov iz odpadkov.
- **Varstvo odpadnih vod**
Priklop kanalizacijskega sistema na javno kanalizacijsko omrežje (na centralno čistilno napravo v Domžalah).
- **Energetska učinkovitost**
Zmanjšanje in zamenjava okolju škodljivih energentov (kurilno olje, bencinsko in dizelsko gorivo, električna energija iz termoelektrarn) z ekološko sprejemljivejšimi (zemeljski plin, obnovljivi viri energije).
- **Obnovljivi viri energije**
Povečanje deleža obnovljivih virov energije (hidro-, geotermalna, sončna in vetrna energija, biomasa, bioplin).

Sistem ravnanja z okoljem

V družbi težimo k stalnemu zmanjševanju škodljivih vplivov naših dejavnosti na okolje. S tem namenom izvajamo in vzdržujemo sistem ravnanja z okoljem, ki pokriva glavne okoljske vidike in njihov vpliv ter omogoča oblikovanje ustreznih okoljskih ciljev in programov. Sistem ravnanja z okoljem, ki je določen s Poslovníkom ravnanja z okoljem, zajema zahteve standarda ISO 14001, med drugim najpomembnejše – načelo nenehnega izboljševanja okoljskega učinka.

Potrebno je poudariti, da smo za varovanje in ohranjanje okolja odgovorni vsi zaposleni v družbi. Prav tako zagotavljamo, da so naši poslovni partnerji seznanjeni z omenjeno politiko in spodbujajo načela dobre okoljske prakse.

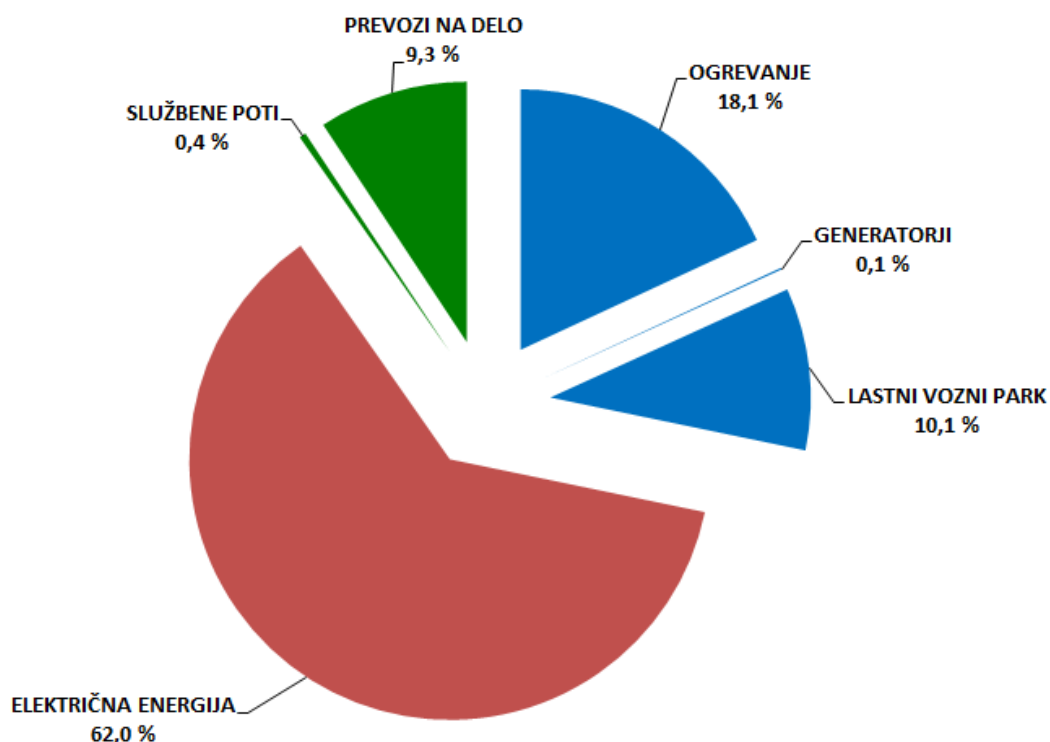
Družba je svoja prizadevanja za stalno zmanjševanje škodljivih vplivov svojih dejavnosti in aktivnosti na okolje nadgradila tudi z ukrepi za ozelenjevanje pisarne, zaradi česar je v letu 2013 prejela certifikat Evropske zelene pisarne (in ga tudi v letu 2014 obnovila) in posebno priznanje za najboljši sistem za menedžment zelene pisarne. Okoljska politika družbe je tako bogatejša za zelene prakse na področju pisarniške dejavnosti.

Vzporedno s projektom Evropske zelene pisarne je družba v letu 2013 prvič izračunala tudi svoj ogljikni odtis (za leto 2012) in na prvi stopnji uspešno opravila certificiranje Airport Carbon Accreditation (in ga tudi v letu 2014 obnovila) v okviru pobude Združenja evropskih letališč (ACI Europe) za zmanjševanje toplogrednih plinov na letalskem področju. Certificiranje Združenja

evropskih letališč je namreč edini institucionalno priznan standard za certifikacijo na področju upravljanja z ogljičnim odtisom letališč.

Struktura virov emisij

Izračun odtisa Aerodroma Ljubljana, d. d. (za leto 2013) je pokazal, da imajo med posameznimi viri emisij največji vpliv na odtis poraba elektrike (62,0 odstotkov), ogrevanje prostorov (18,1 odstotka), lastni vozni park (10,1 odstotka) in prevozi na delo (9,3 odstotka), sledijo pa jim službene poti (0,4 odstotka) in generatorji (0,1 odstotka).

Varstvo pred hrupom

Sistematičen pristop k spremljanju in merjenju hrupa smo z neprekinjenimi meritvami hrupa v neposredni okolici letališča vzpostavili decembra leta 2008. Tako smo se pridružili številnim evropskim letališčem, ki podobne oblike nadzora nad hrupom že izvajajo.

Meritve, ki so v skladu z direktivami Evropske unije in obvezujočimi mednarodnimi in nacionalnimi predpisi, smo v sodelovanju z zunanjim izvajalcem opravljali na štirih najbolj izpostavljenih točkah (naseljih) pod vzletnimi in pristajalnimi ravninami. Tako pridobljeni rezultati kažejo, da se je hrup letalskega prometa kot povprečni mesečni kazalnik gibal pod predpisanimi mejnimi vrednostmi hrupa v okolju. Zgolj na eni od merilnih točk prihaja do doseganja mejnih vrednosti hrupa, predvsem v večernem času (v poletnih mesecih), ko je obseg prometa največji. Zaradi dogovora z lokalnimi skupnostmi o omejevanju letenja nad naseljenimi kraji v nočnem času nočni kazalci hrupa niso prekoračeni.

V letu 2014 smo izvedli prestavitve merilnika hrupa iz Lahovč v Kranj, saj so bili rezultati meritev hrupa stalno pod mejnimi vrednostmi. S to prestavitvijo bomo spremljali hrup na območju dela Kranja, čez katerega se izvajajo preleti določenega števila letal po novi odletni proceduri, ki se je pričela uporabljati v letu 2013.

Okoljevarstveno dovoljenje glede emisije hrupa zaradi obratovanja Letališča Jožeta Pučnika Ljubljana (z veljavnostjo petih let) smo prejeli 11. 11. 2010.

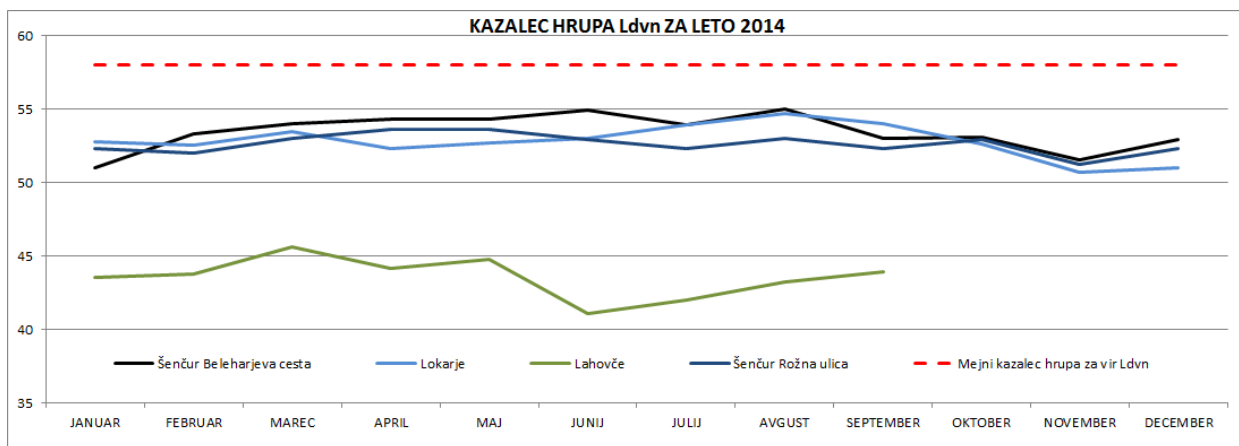
Skrbimo tudi za čim večjo obveščenost okoliškega prebivalstva o meritvah hrupa in tako poleg redne objave trimesečnih poročil omogočamo na naši spletni strani interaktivno aplikacijo, preko katere je mogoče spremljati povprečne kazalnike hrupa pri preletu letal nad naseljenimi kraji v fazi njihovega vzletanja in pristajanja.

V prihodnosti načrtujemo v sodelovanju z lokalno skupnostjo Šenčur postavitev naravne protihrupne bariere, ki bo dodatno zmanjšala obremenjevanje okoliškega prebivalstva s hrupom.

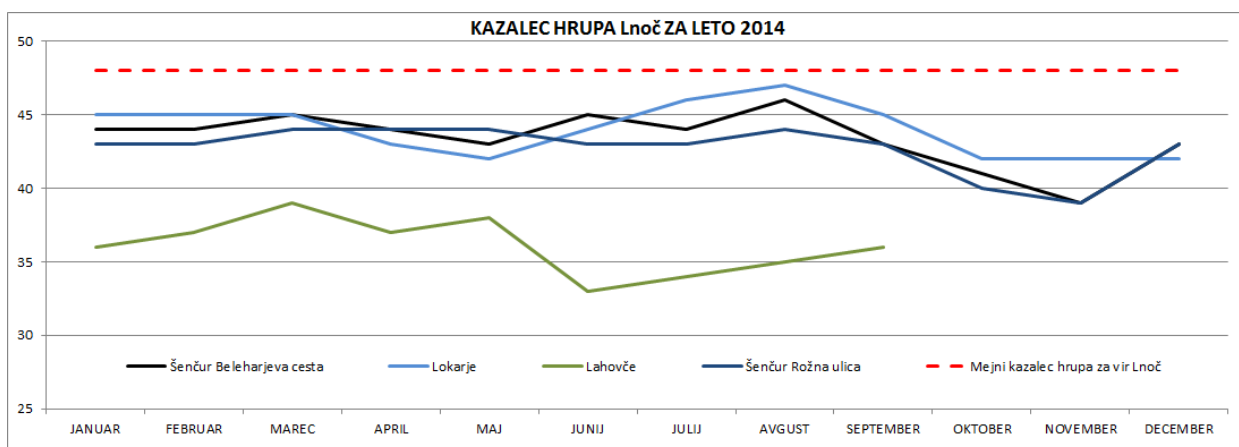

Ocena obremenitve opazovanega okolja s hrupom, ki je posledica obratovanja vira hrupa - Aerodrom Ljubljana, d. d., Letališče Jožeta Pučnika Ljubljana, je zbrana v naslednjih grafih in karti (Vir: ZVD, d.o.o.).

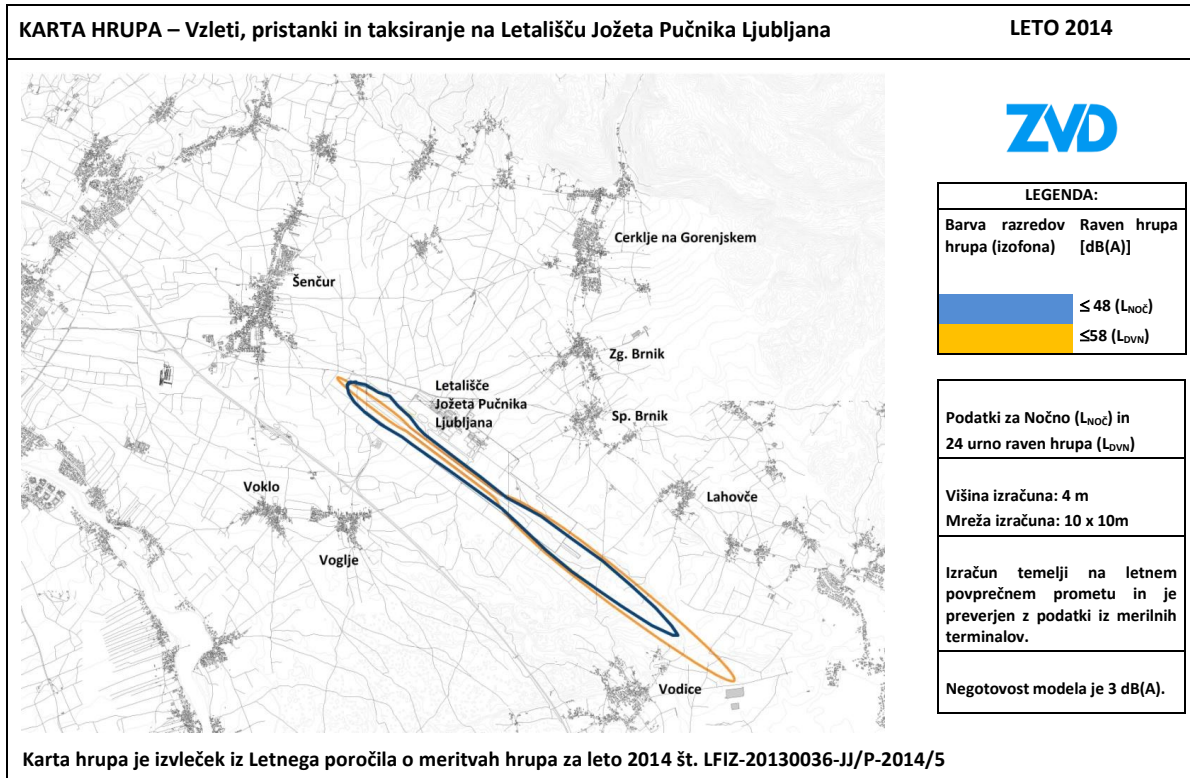
Gibanje povprečnih celodnevni kazalcev hrupa na merilnih mestih

Gibanje povprečnih nočnih kazalcev hrupa na merilnih mestih

Karta hrupa – nočni in celodnevni kazalec hrupa za 24 ur

Varstvo zraka

Z namenom zmanjšanja porabe energentov in škodljivih emisij v okolje, smo v zadnjem kvartalu leta 2013 uspešno izvedli prehod na zemeljski plin (za vse objekte, z izjemo hangarjev službe za oskrbo letal ter objekta 38) in tako zamenjali okolju škodljivejšo kurilno olje. V letu 2014 je znašala poraba zemeljskega plina 231.977 m³, utekočinjenega naftnega plina 3.080 m³ in kurilnega olja 2.657 litrov.

S centralnim nadzornim sistemom zagotavljamo optimalno ogrevanje in s tem posredno zmanjšujemo količino plinov, s katerimi obremenjujemo ozračje. K zmanjševanju izpusta škodljivih emisij v zrak prispevamo tudi s postopnim nadomeščanjem starih hladilnih naprav z novimi, ki imajo okolju prijazne freone.

Eden od strateških ciljev družbe je tudi postopen prehod v nizkoogljično družbo. Zato se bomo še naprej zavzemali za vsakoletni izračun ogljičnega odtisa, v katerega bodo zajete neposredne in posredne emisije toplogrednih plinov.

Da bi lažje dosegli zgornji cilj, si bomo še naprej prizadevali tudi za nadomeščanje okolju škodljivih energentov (kurilno olje, bencin, dizelsko gorivo, električna energija iz termoelektrarn) z ekološko sprejemljivejšimi (zemeljski plin, utekočinjeni naftni plin, električna energija iz hidroelektrarn ...) ter večjo rabo obnovljivih virov energije (hidro-, geotermalna, sončna in vetrna energija, biomasa, bioplin, kogeneracija ...).

Ravnanje z odpadki

V družbi smo sprejeli Načrt gospodarjenja z odpadki za obdobje 2012-2015, ki opredeljuje načine ravnanja z odpadki do konca leta 2015. Naša posebna skrb je namenjena strogemu ločevanju vseh vrst odpadkov, pri čemer želimo izpolniti naslednje cilje:

- zmanjšati količino mešanih komunalnih odpadkov,
- povečati količino ločeno zbranih odpadkov, ki se predelajo,
- preprečiti mešanje nevarnih odpadkov z nenevarnimi,
- ohraniti naše okolje čisto tudi za prihodnje rodove.

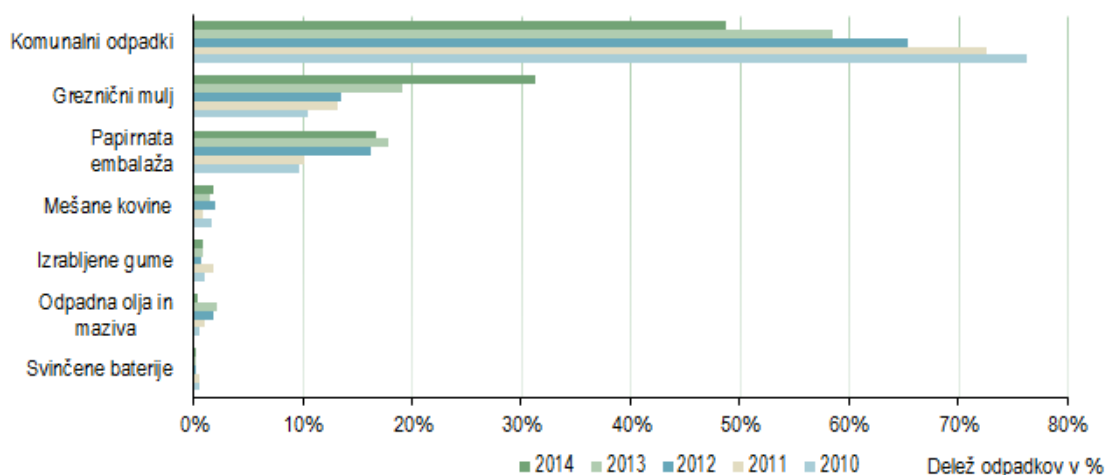
Glavni cilj, ki ga želimo doseči, je občutno zmanjšanje količine mešanih komunalnih odpadkov, zaradi česar zbiramo odpadke na ločene frakcije: papir in karton, embalaža, steklo, kovine, biorazgradljivi odpadki, svetila, odpadna olja, kartuše, iztrošene baterije in akumulatorji, zavržena električna in elektronska oprema, izrabljene gume, greznični mulj ... Za zagotavljanje ločenega zbiranja odpadkov imamo v družbi postavljen centralni ekološki otok in ostala manjša ekološka zbirna mesta.

Sistem ravnanja z odpadki v družbi deluje tako, da se na tak način zbrani odpadki oddajajo ali prepuščajo različnim prevzemnikom odpadkov. Vsi prevzemniki imajo ustrezna okoljevarstvena dovoljenja in/ali potrdila o vpisu v evidence s strani Agencije RS za okolje (ARSO). Za vse vrste odpadkov vodimo tudi ustrezne evidence in letno poročamo omenjeni agenciji o nastalih količinah odpadkov.

Posebno pozornost namenjamo tudi gradbenim odpadkom, ki nastanejo pri rekonstrukcijah ali novogradnjah. Oddajamo jih zbiralcu gradbenih odpadkov ali izvajalcu obdelave teh odpadkov. Tudi o količinah teh odpadkov redno poročamo Agencije RS za okolje. V letu 2014 smo tako z gradbenimi in obnovitvenimi deli ustvarili 280,7 tone gradbenih odpadkov.

Gibanje količin in vrste odpadkov

Varstvo voda

Posebna skrb je namenjena nemotenemu delovanju male komunalne čistilne naprave (MKČN), s čimer zagotavljamo kvaliteto prečiščene vode, ki iz letališkega kompleksa odteka v podtalnico. V ta namen vodimo ustrezne evidence, iz katerih so razvidni opravljeni dnevni pregledi in opažanja ter izvedeni posegi. MKČN ima veljavno okoljevarstveno dovoljenje za obratovanje do 21. 10. 2019. V letu 2014 smo zaključili tudi z izgradnjo kanalizacijskega kolektorja do Spodnjega Brnika, s čimer je izpolnjen pogoj za priključitev na centralno čistilno napravo Domžale (CČN), ki jo načrtujemo skupaj z Občino Cerklje v leta 2015.

V MKČN poteka prečiščevanje fekalij, in sicer tako iz letališkega kompleksa kot tudi iz letal. Le-te s posebnimi napravami izčrpamo iz letal in jih odlagamo v posebni zbiralnik v čistilni napravi, kjer se začnejo postopki razgradnje. V MKČN se zbirajo in prečistijo tudi odpadne tekočine, ki nastajajo pri razledenitvi letal in so pomešane s tekočino za razledenitev. Postopek izvajamo na glavni letališki ploščadi, odpadne tekočine pa se stekajo v podzemni rezervoar pod njo, od tam pa kontrolirano potujejo do MKČN. Osnova tekočine za razledenitev so glikoli, ki so biološko razgradljivi. V postopkih prečiščevanja v MKČN nastane približno 40-60 ton grezničnega mulja letno, ki ga prevzema in naprej predeluje izvajalec lokalne javne službe. V letu 2014 je sicer zaradi periodičnega temeljitega čiščenja MKČN nastalo približno 110 ton grezničnega mulja.

Kvaliteto odpadnih voda iz MKČN nadzira tudi zunanji izvajalec z odvzemanjem vzorcev odpadnih vod na MKČN in odvzemanjem vzorcev vode za izdelavo biološko kemijskih analiz iz lovilcev olj in maščob. Na tej podlagi izvajalec izdelava poročilo o meritvah in vrednotenju – obratovalni monitoring za celo leto, ki se ga posreduje Agencije RS za okolje. Iz opravljenih meritev za leto 2014 izhaja, da so naši rezultati na področju zagotavljanja čistih odpadnih voda nadpovprečni.

Da preprečimo odtekanje olj in maščob v podtalnico ob morebitnih razlitjih, imamo na in ob asfaltnih površinah nameščene lovilce olj in maščob, ki jih redno pregledujemo, čistimo in vzdržujemo. O opravljenih pregledih vodimo ustrezne dnevnike, s katerimi zagotavljamo sledljivost opravljenih del.

V letu 2014 je bila tudi zaključena zamenjava 34 obstoječih lovilcev olj oziroma njihova prilagoditev standardu SIST EN 858-2 z namestitvijo koaliscenčnih filtrov.

Svetlobno onesnaževanje

Skrbimo, da je naša javna razsvetljava skladna s predpisi o svetlobnem onesnaževanju okolja. Vsako leto tudi nadomeščamo še neustrezne svetilke z novejšimi, ki ne sevajo svetlobni tok navzgor in delujejo na novejših tehnologijah (npr. LED).

Skrb za zemljišča

V okvir naše dejavnosti sodi tudi celovita skrb za zemljišča letališkega kompleksa. Tako redno kosimo travnate površine, urejamo zelenice in cvetlične nasade, zelo dobro pa sodelujemo tudi z zunanjim izvajalcem, pod vodstvom katerega izvajamo čistilna in pogozdovalna dela na gozdnih površinah ter skrbimo za ustrezno zatiranje gozdnih škodljivcev, predvsem lubadarja.

Pripravil:

Primož Primožič
Strokovni sodelavec za letalsko tehnologijo
(pooblaščenec za varstvo okolja)

Odobril:

Stanislav Bobnar
Direktor Aeroinženiringa